

SLOVENE

Štev. 31. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v torek, 9. februarja 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
V sprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlirista (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmajdvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Bosanska uprava.

I.

Letos je bila v avstrijski delegaciji jako obširna in temeljita razprava o upravi v Bosni in Hercegovini. Doslej je bila namreč navada, da uradniki, za njimi časniki in poslanci niso mogli prebrati Kallaya in njegovih čudesov v zasedenih deželah. Mnogi so govorili o bosanskih razmerah, ki niti Save niso prekorajali ali pa le iz železnice opazovali napredek dežele, blagoslov avstrijske birokracije. Ne da se tajiti, da se je mnogo zgodilo v kulturnem in gospodarskem oziru, saj je dežela sama v 22 letih žrtvovala okoli 86 milijonov kron, ne všteti neznane milijone, ki jih je štela Avstrija za zasedeni deželi. Tajiti pa tudi ne more vlada, da v Bosni ni vse v redu, da ni vse zlato in da so se ravno v tej deželi pokazali vsi najslabši znaki birokratskega absolutizma.

Zato so precej strmeli novi bosanski upravitelj baron Burian in njegovi uradniki, ko je delegat Biankini kar iz rokava stresal razna dejstva, ki ne hvalijo uprave in je ne priporočajo nižje na balkanskem jugu. Recimo, da je delegat Biankini kot goreč zagovornik hrvatskega prava morda to in ono malo pretiraval, a če je le polovica tega res, potem mora avstrijsko javno mnenje jasno in odločno vprašati: Ali nima Avstrija nobene pravice, da pogleda v kajige bosanske uprave? Avstrijska in ogrska delegacija sta edini poklicani, da po ustavi nadzorujeta bosansko vlado. Toda v tem pogledu opazujemo neverjetni običaj, da skupni državni finančni minister ni upravitelj Nove Avstrije; delegacijama pač predloži proračun stroškov, nika pa ne računa o izdatkih. Delegaciji sta bili sploh le glesovalni stroj, gledé Bosne pa ustavna krinka samovoljnega, nikomer odgovornega absolutizma. In ravno ta tajnost sklepnih računov vzbuja morda večje sume, nego je upravičeno in uteme-

ljeno. To sta posebno odločno naglašala delegata Biankini in dr. Sylvester.

Posebno pa so delegatje letos grajali bosansko gozdno upravo. S tem vprašanjem so se bavili štirje govorniki. Znano je namreč, da bosanski les dela veliko konkurenco avstrijski lesni trgovini. Bosna je skoraj vso Italijo preplavila s svojim lesom, in zato so cene avstrijskemu lesu v zadnjih letih padle za 20 do 25 %. Pa tudi ni čudno. Prejšnja bosanska vlada je sklenila do 40 pogodb z lesnimi trgovci, na več, v posameznih slučajih celo na 30 let. Ti trgovci so večinoma tuji židje, ki v pravem pomenu uničujejo bosanske gozde, da jimpreje obogate. Narod, ki to vidi in čuti, gotovo ne more hvaliti take uprave in zato toliko nevolje v deželi in škode v naši Avstriji glede trgovine z lesom. Povsem soglašamo z delegatom grofom Kottulinskim, ki je zahteval, naj se dotične pogodbe z lesnimi trgovci vsaj delegaciji predlože, ako se jih vlada ne upa objaviti. Da ni vse v redu, kaže dejstvo, da se je tudi Kallayev naslednik, baron Burian uprl tej zahtevi. Tem slabše!

Tudi v Bosni so začeli uvajati v urade nemški jezik, kakor da bi ravno nemščina odtehtala vse druge napake v upravi. Bosna je gotovo vzgojila že mnogo svojih sinov, ki morejo zasedati uradniška mesta, in ti ne potrebujejo ravno nemškega jezika, ki naj bi bil znak pobeljene zapadne kulture.

Dalje so se Bosanci in Hercegovci že tako navzeli evropskega duha, da potrebujejo svobodnejšega tiskovnega in zborovalnega zakona. In če morda narod ni še zrel za popolno ustavno življenje, gotovo pa bi mu ne škodila večja avtonomija občin. V tem oziru niso razmere nič boljše od turških časov.

Skoraj isto velja o pravosodju, ki je še vedno združeno s politično upravo. Zato je pravosodje le orodje okrajnih načelnikov. Tudi v verskem oziru vlada še vedno

ni v pravem tiru, kakor kažejo posamezni slučajji. V tem oziru je treba, da se dotični zakon z dne 9. julija 1891 primerno zboljša, kakor zahtevajo bosanske razmere.

Poročevalec dr. Šusteršič je imel jako sitno nalogo. Običajno je namreč, da o zasedenih deželah v delegaciji poroča jugoslovanski delegat, ki mora na eni strani opozarjati vlado na razne nedostatke, na drugi strani pa kot poročevalec hoditi srednjo pot ter zavračati očitno pretiravanje. Toda to težavno nalogo je dr. Šusteršič izvršil jako stvarno in spretno.

V prvi vrsti je odločno zahteval, da državni fin. minister predloži delegacijama tudi vsakoletne računske zaključke. Nadalje opozarja vlado, da je bosanski les za 20 do 25 % znižal cene na dotičnih trgih. Najbolj čuti te slabe posledice kranjska trgovina, ker je znano, da prihaja bosanski les celo preko Zagreba mnogo ceneje do laške meje, nego iz Ljubljane. Valed tega stoji na Kranjskem že mnogo žag in pil, ker je nemogoče spraviti les za pošteno ceno v denar vsled bosanske konkurence.

Zato naj bosanska uprava skrbi, da židovski trgovci ne bodo uničevali bosanskih gozdov.

Dr. Šusteršič dalje naglašja, da se je v Bosni mnogo storilo v zadnjih 25 letih, seveda obljubljena dežela Bosna še ni. Železnice merijo že 1200 km.; sedaj se gradi železnica za 75 milijonov. Število konj se je podvojilo, ovac in govedi skoraj potrojilo. Tudi mnogo bivših kmetov se je popolnoma odkupilo tlake in desetine.

Deželni banki sta v Sarajevu in Mostaru, dalje dela že 51 okrajnih podpornih zavodov, ki so velikega pomena za bosanskega kmeta. Za šolstvo se izda blizu štiri milijone na leto, zagotovljena je tudi varnost življenja in imetja. Ljudstvo je res še nezadovoljno, a to opazujemo povsod, da godrnja. So pa mnogi tudi nahujskani. Glede verskega vprašanja naglašja dr. Šusteršič, da

se ni treba bati birokratske propagande za katoliško veroizpovedanje. Sicer pa naj bosanska vlada skrbi za popolno ravnopravnost vseh veroizpovedani. To je edino pravo stališče za Bosno in Hercegovino.

Tudi je že čas, da uprava prične z ustavnim življenjem. Ta pričetek bi bila občinska avtonomija. Dr. Šusteršič konča: Mi nimamo naselbin; le v Bosni in Hercegovini moremo dokazati, ali smo sploh sposobni za kulturno delo.

Ponosni smemo biti, ako se nam ta naloga posreči.

Ni dovolj, da je naša država zasedla nekdanj turški deželi. Naloga bosanske uprave je, da pridobi srca bosanskega prebivalstva za habsburško vladarsko hišo. Ako se to vladi posreči, potem šele pride čas, da si država zasedeni deželi tudi mirno prisvoji ter uživa sad kulturnega dela.

Položaj v Avstro-Ogrski.

V češkem taboru se zopet združujejo vse sile, ki morejo vplivati na notranji položaj. Od njihovega stališča je odvisna usoda državnega zbora. Tako smo zopet prišli težko politično krizo, ki straši v obeh državah polovicah. Na Ogrskem se niso uresničili upi, ki jih je gojila vlada ob nastopu Tiszovega ministristva. Značaj parlamentarne obstrukcije se je spremenil, a obstrukcija ni utihnila. Državni interesi se niso za korak približali svoji rešitvi. Čuti se pomanjkanje moči, ki bi imel srčnost in bi z odločnim korakom ozdravil sedanje nezdrave razmere. Vedno čujemo o ministrskih svetih, o avdi-jencah pri cesarju, a rešitev vprašanja, ki teži kot mra vso državo, ni prav nič napredovala. Tudi ni verjetno, da bo sklicanje avstrijskega parlamenta 23. t. m. razjasnilo situacijo.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 8. febr.

Sporočil sem že, kako je poslanec Tuškan napadel dr. Franka v saboru v soboto. V večerni seji je Tuškan svoj govor dokončal med burnimi prizori na galeriji, kamor so prišli mnogi privrženci obeh strank

LISTEK.

Telegraf in telefon.

(Predavanje na Mirni.)

Zelo radi so navajali nekdanj častitljivega Ben Akibo, ki je dejal: „Vse je bilo že enkrat na svetu!“ — Danes pa tone njegova slava v novih iznajdbah človeškega uma. Kar namreč moderna veda naših časov odkriva, Akibi in starodavnosti še ni bilo znano.

To nam je prišlo na misel, ko smo pri letošnjem 3. občnem zboru katol. izobraževalnega društva poslušali podučni govor t. predsednika z naslovom: Telegraf in telefon.

Elektrika, ki prosta drvi po zemeljskih žilah in blodi križkraj po neizmernih zračnih prostorih — njo je človeški um šele v novejših časih uklenil, ukrotil in podjarmil. Radovoljno gre, kamorkoli se jo pošlje.

Pač najdemo začetek telegrafa in telefona že pri starih narodih, toda z drugačnimi pripomočki.

Indijanski narodi so že nekdanj telegrafirali s tem, da so napeli kožo nad

izkopano jamo in ob njo tolkli. Bučanje takih udarcev se je slišalo po pol ure daleč, ako je človek legel na zemljo in poluslusal.

Grški pisatelj Aeschylus (1200 pred Kr.) nam poroča, da so Grki zmago Troje v enem dnevu domu brzojavili. Pripravili so grmade po višjih gorah in jih koncem vojske zažgali. To so bila znamenja samo za pričakovane novice. Nepričakovanih pa še niso znali hitro sporočiti. Zato je l. 450. pred Kr. Demokleitos razdelil vse črke na tri oddelke. Na vsaki gori, kjer je bila telegrafna postaja, je pripravil dve široki deski in nekaj bakelj. To, da so se baklje prikazovale iznad desk, je bilo znamenje gotovih črk. Število bakelj nad desno je zaznamovalo 1., 2. ali 3. oddelek črk, v katerem je bila iskati telegrafirana črka — število bakelj nad levo desko pa je povedalo številko črke v tistem oddelku.

Še boljša je bila iznajdba Francoza Chappe l. 1792. Med mestoma Pariz in Lille je bilo 15 postaj. Nad vsako postajo je stal visok steber, počez je bil premakljiv drog z dvema kosoma lesa na koncih. Položaj teh lesov se je dal od spodaj regulirati in po

kombinaciji teh položajev so se sestavile posamezne črke. Iz Pariza v Lille (240 km.) se je telegrafiralo na ta način v dveh minutah.

Toda že l. 1794. so skušali spraviti elektriko v telegrafno službo. — Sommeringov poskus v Monakovem l. 1807. se je ponesrečil. — L. 1833. pa sta Gauss in Weber v Göttingenu napravila električno zvezo. Iz premikanja magnetne igle na desno ali levo sta sestavili črke. — To iznajdbo sta zopet izpopolnila Angleža Wheatstone in Cooke v toliko, da je pokazala magnetna igla na določene črke. Ta naprava se uporablja še dandanes na nekaterih angleških in francoskih železnicah.

Najboljši telegrafni aparat pa je sestavil l. 1836. Amerikanec Morse. S pomočjo elektromagneta se napravijo pike in črte na papirnatem traku. Ta aparat je prinesel l. 1849. Robinson v Evropo. — Umetnejši, a bolj neprilichen je Hughes-ov aparat, klavirju podoben, kjer se telegrafirane črke natiskujejo v latinici.

Težje je bilo položiti preko morskimi telegrafali kabelj. Ko so ga leta 1857. poskusili prvič položiti pri Valenciji,

se je zlomil. Ista usoda je zadela kabelj med Irsko in Ameriko. — Slednjič se je posrečilo l. 1866. zvezati s kabljem Angleško in Sev. Ameriko. — Ladij, ki se izključno pečajo s polaganjem kablja, je doslej 45, med njimi 30 angleških. — Najnovejša družba za polaganje kablja se je ustanovila l. 1899. v Mülheimu ob Renu s kapitalom 20 mil. mark. Veže Boskum z New Yorkom. V eni uri se lahko sporoči 25 besedi s 5 črkami.

Tudi z lučjo se lahko telegrafira, kar je znašel Gauss heliograf (solnčni pisatelj). S pomočjo premakljivega zrcala se mečejo krajši ali daljši žarki v daljavo. Iz teh različnih žarkov se določajo črke. — Tak heliograf so uporabili Angleži v vojski v Afganistanu, Abesiniji in v zadnji bureki vojski.

Še bolj je napredovala telegrafna veda, ko je l. 1897. mladi italijanski fizik Marconi izumil, kako se da tudi brez žice brzojaviti. — Vojne ladje so po večini preskrbljene z njegovim aparatom. Marconi svojo iznajdbo še vedno premišljuje in rekel je, da bo kmalu okrog cele zemlje brez žice telegrafiral.

ter eni pritjevali dr. Franku, drugi pa Tuškanu, dokler ni dal predsednik galerijo izprazniti. Predsednik je celo zapovedal, da se imajo vikiati prijeti in zapreti, kar se pa ni zgodilo. Nato je branil M. Starčević dr. Franka, ali pri tem zopet nedostojno bit po »Obzorju«. Poslanec dr. Hrambač je obsojil Tuškano govoro, ker savor ni mesto, kjer naj se iznašajo strankarski prepričanja pred javnost. Tudi podban je naglašal, češ, da vlada nikdar ni bila v zvezi z dr. Frankom. Slednjič je bil predlog odbora sprejet in dr. Franka predlog zavrnjen. Se tisti večer so se čisti osvetili »Obzorjem« ter so demonstrirali pred »Obzorjem« uredništvom, ker je »Obzor« prinesel že v soboto večidel govora poslanca Tuškana.

V današnji seji se je začela nadrobna računska razprava. Dr. Frank je predlagal, da se vendar enkrat poskrbi za lastno sabornico, ki bi bila dostojna hrvatskemu narodu. Potem pa je na široko govoril proti »Obzorju« stranki in posebno še proti realistom, češ, da samo kvartiro posel pravi ali čisti stranki prava. Vsa ta stvar je že stokrat premladena v saborskih govorih in častniških člankih, ter je zares škoda časa, da se s takimi govorji trati. Olobriti pa moramo Frankovo izjavo, da je on s svojo stranko zavzel za splošno volivno pravico. Če pa hvali in povzdiguje zagrebške socialiste kot svoje zaveznike v tej borbi, mu jih od srca privoščimo, ker ž njimi, kakršni so sedaj, ne bo dosegel svojega cilja. Obsodil je »Obzorovo« stranko še posebno zato, ker deloma priznava nagodbo, kar je seveda pri čistih velik greh. Galerija je pri sklepu govora burno pozdravljala dr. Franka, a predsednik se je zato razsrdil ter poklical redarstvo, da naredi red; zapovedal je tudi rediteljem, da popišejo imena vseh, ki so bili na galeriji, češ, da so vsi naročeni, samo da demonstrirajo. Poslanec Frank pa je proti temu nasilstvu protestiral, da se pozove redarstvo, ter se tudi izjavil, da ti ljudje niso naročeni. Seja je bila pretrgana in galerija izpraznjena. Pri nadaljni točki se je oglasil dr. Starčević, ter imenoval hrvatsko vladu po vsej pravici mažarsko eksposituro, naskar je seveda podban odločno protestiral. Potem se je začela razprava o postavki za notranje posle.

Vojni odsek ogrske delegacije

je imel v ponedeljek sejo; začel je s splošnim vojnim proračunom. Minister Pittreich je izjavil, da obstoja med vojaško upravo in ogrsko vladu popolno sporazumljenost glede preosnove vojaškega pouka in vzgoje. Zunanji znaki pa morajo po ministrovem mnenju skupni armadi ostati skupni. Pri razpravi je poročevalc Münich razpravljao o važnejših točkah rednega in izrednega proračuna. Povdarjal je, da se je število vojske znižalo, in je povdarjal potrebo, da se tretjeletni obdržijo v vojski in pokličejo nadomestni rezervisti, dokler državni zbor ne dovoli lanskih rekrutov.

Delegat Okoliczanyi pove, da ga niso zadovoljile izjave vojnega ministra. — Apponyi zaupa sicer vojnemu ministru, ali on ne pozna ogrskega državnega prava in njegov ekspozé obstoja na nepoznavanju Ogrske kot samostojne države. Na njegovo vprašanje, ali se sporazumljenje med vojnim ministrom in grofom Tiszo nanaša na vse

Telefon je znan dobra 4 desetletja in že se pletó njegove žice po celem svetu. L. 1861. ga je iznašel učitelj gluhomih, Graham Bell (reci: Gré-em). — Slabši telefonični aparat je napravil Amerikanec Edison. — Poroča se, da je prof. M. Collins iznašel tudi brezžični telefon.

Kakor vsaka dobra stvar ni brez sovražnikov, ni ta brez njih tudi telegraf in telefon. Blisk, sneg in led ovirajo pogosto njun promet. Stebre izpodkopujejo povodnji, borov rilčkar in termit pa jih prevrtljajeta in sesujeta. Opicam rabijo te naprave za telovadbo. Skačejo po žicah in stebrih ter se žogajo s porcelanastimi izolatorji. Medved posluša brenčanje po stebrih, in ker misli, da so čebele notri, enega za drugim podira. Slon in bivol se drhta ob stebrih toliko časa, da se polomijo. Žolna izdolbe vanje svoje stanovanje, papagaji vestno hodijo od enega žičnega vozla do drugega in jih rešujejo s svojimi močnimi kljuni, drugi ptiči pa nanosijo na žice dračja, slame in perja, da čisto napravijo po uradih velike zmešnjave. Tudi človek ne prizanaša! Arabci sadi svojo lepdčišečo kavo. Toda to mu je premalo. Izposodi si še cenene porcelanaste zvonice telefoničnih naprav, da kavo vanje vlije. Indijane polomi stebre in si napravi kolibo, njihove črne dame pa porabijo bakrene žice za prstane in uhane. Primerilo se je, da je anamitski kmet potrgal žice in zvezal stebre z bambusovimi drogi, češ, saj bo morebiti ravno tako dobro.

točke vojnega programa liberalne stranke, je odgovoril vojni minister, da je stvar zakonodajstva, določiti zunanje znake armade. Glede vojnosednega postopanja razprave še niso dokončane.

Ta izjava vojnega ministra obsega novo težko koncesijo za Madjare, ki bo imela še hude posledice. Doslej je bila določitev armadnih znakov edino zadeva vojne organizacije in ni bila pod vplivom parlamentarnih zastopstev. Ministrova izjava pa se lahko tako razlaga, da imata parlamenta oblast, odločevati o tem. Če se ne motimo, stojimo pred novo, zločesto kapitulacijo napram Madjarom.

Danes se je nadaljevala razprava o vojnim proračunu.

Iz Makedonije.

Iz Kiševa se poroča: Ne vem, kako je v drugih krajih naše nesrečne zemlje, a pri nas se nasilstvo več ne more prenašati. Turki so kakor pobesneli; neprestano nam preté, da bodo vse Glavre poklali, in nečedej dopustiti, da se izvedó reforme. Njihova grozovitost jim ne da miru. A največje nasilje delajo mladim ženskam.

Pred dvema dnevu smo vzeli Stevanu Terziji štirinajstletno hčerko, potem iz Broda hčerko nekega Stijana in še dve dekleti iz okolice Kruševa. Vse štiri so odveli v Bitolj, kjer so zdaj v konaku bitoljskega paše njegove robinje ali »kadune«. Vsak napor, da bi jih dobili nazaj, je zastoj.

Vse, kar smo imeli, nam je vzeto. Razen golega življenja nimamo že nič več, pa tudi življenje ni več naše, saj kadar hoče, se lahko turška horda napije naše krvi.

A v našo veliko nesrečo niso mnogo bolj od Turkov niti agenti za »reforme«. Prej nas je davila samo ena sila, zdaj jih je pa še več. Narod je pri nas silno razburjen. Ogorčen proti Turkom in razočaran v nadi na reforme, je zdaj samo še pripravljen, da se bojuje na življenje in smrt.

Iz brzojavk.

Carigrad. Turška vlada je sklenila zastražiti bolgarsko mejo s stražami, ki bodo oddaljene druga od druge po 50—100 metrov, za njimi pa bodo v večji oddaljenosti zopet straže.

Belgrad. General Putnik je postal vojni minister. Govori se, da postane polkovnik Mašin mesto njega šef generalnega štaba. Novo ministrstvo, v katerem so zastopane vse radikalne frakcije, je našlo v vsej deželi ugoden vzprejem.

Berolin. Uradna brzojavka iz Svakopmunda poroča: Stotnija Franke je vdrla po vročem boju v Omaruru. Sovražnik je izgubil mnogo moštva; Nemci imajo 6 mrtvecev in 11 ranjenecv, sedem mož pa pogrešajo. Sovražnik sedaj oblega Omaruru. 8. t. m. je odkorakalo »Habitovo« moštvo iz Karibih proti Omaruru. Železniški promet je zopet odprt.

Zotija. V sobranju je ministrski predsednik Petrov pred zaključenjem sobranja dejal, da Turčija nadaljuje s preganjanjem Bolgarov v Turčiji. S tem je hotela prisiliti Bolgarijo, da bi bila primorana s Turčijo nastopiti proti reformam, ali pa napovedati Turčiji vojsko. V obeh slučajih bi Turčija valila odgovornost na Bolgarijo. Bolgarija bo do skrajnosti se zatajevala in skušala Turčijo s pomočjo vevlasti pripraviti k pameti.

Koroške novice.

k Prevalje: Dne 6. svečana smo pokopali vrliga predsednika našega katol. delavskega društva, Antona Rupnika. Smrt ga je pokosila v najboljših letih; bil je šele 47 let star in zapušča bolešno vdovo in petero nedoraslih otrok. Blagi pokojnik je bil mož kremenitega značaja, pošten delavec, skrben oče, odločen Slovenec in veren katoličan. Svojega verskega prepričanja ni nikdar prikrival in neustrašeno je vedno zagovarjal kršč. socialne ideje. Soc. demokrati so ga sicer hudo napadali in zbadali, a ostal je trden in neomahljiv. Dasiravno priprost kovač, je bil vendar obče spoštovan, kar je pokazal tudi veličastni pogreb, katerega se je udeležilo ogromno ljudstva. Njegova smrt je za katol. delavsko društvo hud udarec; zakaj on je bil zares duša društva in le težko bomo našli naslednika njemu enakega. N. v m. p.!

Štajerske novice.

š Iz Marnberga. Marnberški »los — romarji« se silno žaloste, da jih je zapustil znani vikar in vsenemški agitator Mahner. Koliko truda, koliko pota je stalo te uboge »neodrešene«, da so mu dobili avstrijsko državljanstvo! Sedaj jih pa nevaležno zapusti in gre v Maribor za župnika! Toda pogum jih ni zapustil, šli so takoj drugega iskat in iztaknili so ga srečno tam nekje na Virlenberškem. Sedaj se bode pa zopet pričelo romanje od Poncija do Pilata, da tudi temu dobe državljanstvo. In če jih potem še ta zapusti! Pogumen mož je novi marnberški pastor Klar; brez avstrijskega državljanstva hotel je tebi nič meni nič podučevati na

marnberški šoli. Toda to se je še ultranacionalnemu nadučtelju malo predebelo zdelo in je pogumnega gospoda uljudno iz šole — zapodil. — Marnberški sodnik Visconti si je pri drsanju nogo zlomil. Nadomestuje ga sedaj znani »leteči adjunkt« g. dr. Morak iz Celja. — Sedaj se vrše volitve v razne okrajne zastope. V marnberškem okraju bi si Slovenci z malim trudom pridobili večino, toda nihče se ne gane in zato utegnejo Slovenci še ona mesta v zastopu izgubiti, ki so jih dolej imeli. Po naših mislih je ravno obmejni marnberški okraj največjega pomena — toda ravno zanj se nihče ne briga.

š Slovensko pevsko društvo v

Ptuj. Ocenjevalci za razpisano častno nagrado potegujocih se osem skladb za mešani zbor je dovršil svojo obširno in temeljito oceno. Reči se mora, da so bili takrat slovenski glasbeniki srečnejši v tekmovalju mešanih zborov, nego lanskega leta pri poganjanju za častno nagrado moških zborov. Slovenska glasbena književnost je zopet obogatela za dva krasna mešana zbora; kajti g. ocenjevalec in odbor »Slov. pev. društva« sta bila v veliki zadregi, kateri pesmi pripoznati častno darilo? Pesem »V mraku«, besede S. Gregorčiča, uglasbil H. O. Vogrič, kapelnik v Mariboru, se pred vsem odlikuje po svojem divnem tenorjevem samospetu v drugem delu. Skladba: »Nočna pesem«, zložil in uglasbil Emil Adamič, učitelj v Kamniku, je izmed pripisanih skladb najpopolnejša v obliki, v priprosto lepi tehniki, v harmonično enotnem dobrem izrazu med glasbo in besedami in ima lepo, v ljudskem tonu zloženo melodijo. Odbor ni mogel in ni hotel nobenemu izmed obeh imenovanih gospodov skladateljev krivice delati, zato je nagradil obe skladbi s častnima nagradama po 60 K, dasi je bila razpisana samo ena nagrada. Uvaževal je pri tem ukrepu, da je razven prireditve koncertov tudi gojitev slovenske pesmi in podpiranje slovenskih glasbenikov ena prvih nalog »Slov. pevskega društva«.

Definitivno se je tudi sklenilo, da se bo vršil letošnji veliki koncert dne 7. avgusta meseca v veliki dvorani »Narodnega doma« v Mariboru; zaradi tega se prosijo že zdaj različna slavna društva, da ne bodo prirejala na ta dan veselja in koncertov. Sodelovala bodo polnoštevilna celjska narodna godba. Pevski del koncerta obsega štiri nove pesmi in sicer: moška zbora 1. »Lahko noč«; besede I. Zupanove, uglasbil H. O. Vogrič. 2. »Povejte, ve planine!« iz »Novih Akordov«, uglasbil A. Foerster in mešana zbora; 3. »Nočna pesem«, uglasbil Emil Adamič in 4. »V mraku«, uglasbil H. O. Vogrič. Pesmi pod točko 1., 3. in 4. so bile od društva s častno nagrado obdarovane; pesem: »Povejte, ve planine!« se je razmnožila s privoljenjem založnika L. Schwennerja. P. n. članice in člani, pevke in pevce »Slov. pev. društva« opozarjamo, da so se pesmi razmnožile v partiturah, tisk je prekrbela slavnostna tiskarna Eberl na Dunaju, vsakdo torej dobi v roke partituro namesto dosedaj navadnih posameznih glasov. Priporočajo se z ozirom na razpošiljanje in poštne stroške, da se iz krajev, v katerih nima društvo poverjenika, po več izvodov pesmi pod skupnim zavojem naročuje. Rodoljubna pevka ali agilen pevec se uljudno prosita, da pravzameta ta posel. Izvršujoči člani in članice plačujejo na leto 1 K, samo tem bode odbor z notami ustrezal; na želje drugih se ne bo oziral. Na delo torej p. n. slovenske pevke in pevci, naročujte pridno za koncert določene štiri nove pesmi pri odboru v Ptuj, udite se jih z veseljem in vztrajnostjo, da bo zopet enkrat triumfovala slovenska pesem v Mariboru!

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Odbor družbe sv. Mohorja v Celovcu stopa zopet pred Slovence in Slovenke s prijaznim vabilom, naj v čim največjem številu pristopijo naši družbi. — Važen je čas, ko se širom slovenske domovine, pa tudi izven nje nabirajo udje, da pristopijo k Mohorjevi družbi, ko se vabijo stari družbeniki, naj ostanejo družbi zvesti tudi znaprej, ko se pozivljajo oni, ki še niso naši družbeniki, naj se pridružijo mogočnemu krdu, ki se vsako leto v proslavo in korist slovenstva zbira pod zastavo sv. Mohorja in Fortunata!

Prosimo č. gg. poverjenike, naj čimprej dovršijo svoje sicer težavno, a toliko hvalevredno in koristno delo nabiranja družbenih udov, vse ude pa prosimo, naj ne le samo pravočasno vplačajo svoj denešek, da s tem olajšajo delo poverjenikom, marveč vsakdo naj se tudi potrdi, da Mohorjevi družbi pridobi novih članov.

Plačilo za sedanje prispevke in razno teri trud sprejme sleherni Mohorjan jeseni, ko se razpošiljajo družbene knjige. Odbor se nada, da bo letošnji naš književni dar zadovoljil vsakega Mohorjana tako glede vsebine, kakor oblike. Ze Koledar za leto 1904. je obširneje označil knjige, ki jih sprejmo naši člani za letošnje leto, ki so te-le:

1. »Zgodbe sv. pisma«. XI. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Kreck. — Teh zgodb Slovincem na novo pripočeti in hvaliti, ni

treba. Hvalijo in priporočajo se same! Zato poskrbite z obilnim pristopom k Mohorjevi družbi, da bode tudi ta snopič v čim največjem številu romal med Slovence!

2. »Lurika mati božja«. Šmarnice in molitvenik. Spisal Janez Godec. — Šmarnična pobožnost se je zelo priljubila Slovincem in radi segajo po knjigah šmarnične vsebine. Letos praznuje katoliški svet 50letnico, odkar se je proglasila verska resnica o neomadeževanem spočetju Device Marije. Molitvenik, dodan šmarnicam, obsega razne pobožnosti, molitve za razne potrebe itd., tako da upamo, da bo i ta knjiga imela veliko privlačno silo pri nabiranju udov.

3. »Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878«. Spisal Jernej pl. Andrejka. — Ob 25letnici bosenske zasedbe je gospod pl. Andrejka, c. in kr. ritmojster cesarske straže na Dunaju, napisal lepo knjigo, ki bo drag spomin onim, ki so se leta 1878 udeleževali bojev na našem slovenskem jugu, a zelo zanimiva in podučna vsem bralcem. Knjiga je okrašena s mnogimi, večinoma izvirnimi podobami, risbami itd., ki bodo gotovo vzbudile splošno zanimanje. Letos izide prvi del, drugi sledi prihodnje leto.

4. »Lisica Zvitorepka«. Učitelj Josip Brinar je zbral živalske pravljice o lisici zvitorepki v celotno knjigo, ki je namenjena v prvi vrsti odrasli mladini, a bode ugajala tudi drugim bralcem.

5. »Bodi svoje sreče kovač«, je naslov knjigi župnika Jurija Trunka, ki je zbral obilico nauk prav za vsakdanje življenje, udeč, kako najdemo pot do časne sreče.

6. Koledar za leto 1905. bode po možnosti zopet raznovrsten in zanimiv.

To je torej letošnji naš književni dar. Knjige bodo gotovo zadovoljile vsakogar in zato iskreno vabimo, da se čim največ udov vpiše v družbo.

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dološijo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnost in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dološijo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 K) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo, in geslo za Mohorjevo družbo bodi: »Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!«

V Celovcu, dne 26. prosinca 1903.

Odbor.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. februarja.

Bankerot liberalnega gospodarstva v deželi »Narod« je poročal te dni, da kranjski vinogradniki letos ne dobe brezobrestnih posojil. Sinoči pa je »Narod« skoval v svojem uredništvu brzojavko z Dunaja, ki pravi: »Poljedelsko ministrstvo je zaukazalo, da se morajo vse prošnje vinogradnikov iz Kranjske za posojila brezposojno odbiti«. In to vse zaradi nemško slovenske zveze! Liberalnim poslancem pa še na misel ne pride, da bi poravnali škodo, katero so s svojo »brezvestno zvezo« povzročili našemu kmetu. Naši liberalci so brez vere in brez srca!

Vodovod na Colu. Z ozirom na poročilo »Slov. Naroda« z dne 4. januarja, da je namreč tamošnji občinski svet s oglasno obsojil obstrukcijo v deželnem zboru, smo dobili naslednje pojasnilo: Podpisani občinski odborniki izjavljamo, da se ne strinjamo s predlogom, ki je naperjen proti obstrukciji, oziroma proti katoliško - narodnim poslancem. Za tak predlog tudi nismo glasovali, pač pa, žal, podpisali neko listino, ne da bi se nam stvar pojasnila. Ko pa smo zvedeli vsebino dotične pole, smo obžalovali svojo prenapetost in, kakor čujemo, tudi nekateri liberalni odborniki. Janez Kovšca, Janez Bizjak, Anton Repič, Janez Kovšca in Jožef Kovšca. — Temu dostavimo še svoje pojasnilo: V dotičnem dopisu namreč pravi dalje »Narodov« dopisnik: »Češki občani prosijo za podporo prepotrebne vodovoda na Colu že leta in leta. Letos je bila zadeva v najboljšem tiru... brezvestni klerikalni deželni poslanci pa so s svojo brezvestno obstrukcijo preprečili rešitev prošnje za podporo prepotrebne vodovoda na Colu.« — Koliko je resnice na tem »glasu iz ljudstva«, ki pa prihaja od znanega človeka liberalca, naj pojasnijo fakta. Leta 1897. je županstvo na Colu vložilo prošnjo za vodovod, v dež. odboru pa še danes leže nerešene več let

starejše prošnje. Dalje je tiskano na str. 40. zadnjega letnega poročila deželnega odbora pod točko 48, da se je ministarstvo odločilo za vodovod na Colu in ne za kapnice. To je dež. vlada dne 4. jan. 1902 naznanila deželnemu odboru z dostavkom, da so „glede projekta o vodovodu gotovi pomisleki in da treba preje poprašati inženjerja Hansa Hable na Dunaju, ki je napravil projekt za vodovod na Raki.“ To je tiskano v zeleni knjigi dež. odbora. Pri dež. stavbnemu uradu pa more kakor mi tudi „Narodov“ hujskač zvedeti vsak dan, da bodo prišli na Raki graditi vodovod šele prihodnjo pomlad. In tedaj bode tudi šele rešeno tehniško vprašanje, ali se more dotični motor uporabiti tudi za Col. In iz tega vzroka počiva vodovodno vprašanje za Col že dve leti in bi ne prišlo v dež. zboru na vrsto, tudi ko bi ne bilo obstrukcije. To je gola istina, ves „Narodov“ dopis pa je bil „farbarija“.

Narodno radikalno? Uprava lista „Edinosti“ v Trstu preži na nove inserate v ljubljanskih časopisih. Ko se zasači kak nov inserat, napiše upravnik „Edinosti“ na navedeno tvrdo dolgo pismo, v katerem ne moleduje samo za inserat, ampak razklada tudi na dolgo in široko, da „Edinost“ stoji na narodno-radikalni podlagi, da zastopa narodne koristi ter se ne vmešava v nikake polemike z nikako stranko, da je tedaj „Edinost“ za insercije najuspešnejši list. Da „uspešno“ že bo, če bo „Edinost“ nabobala si veliko inseratov, koristno pa za narod ni, če si „Edinost“ ne upa polemizirati niti z lahonsko, niti z nemškutarsko stranko. To je narodno radikalno?

Novo katoliško izobraževalno društvo se snuje v Planini pri Vipavi.

— **Pogum pa tak!** Z Gorenjskega se nam piše: Liberalni učitelji imajo zadnji čas nenavaden pogum proti katoliški narodni stranki. Od vseh strani se navdušujejo in kličejo na boj zoper „divje Amonite“. Kaj pravite? Ali imajo ti kričavi gospodje tudi kaj poguma nasproti šolskim oblastvom? Okrajni šolski svet namreč objavlja celo v „Tovarišu“ svoje odredbe v namškem jeziku. Te dni pa dobivajo učitelji od okr. šolskih svetov tiskovino „Schulkataster“ — seveda nemško. Radovedni smo, ali je kateri „napredni“ učitelj vrnil to tiskovino in zahteval vsaj dvojezično. Na noge, gg. Germek in Luznar, pokažite svojo korajžo!

— **Ponočnjaki.** Iz Rodice se nam piše: V noči 7. t. mes. ob 11. uri je neki zlobnež pobil šipe v oknu posestnika I. Rodice. Gotovo se je razgrajal preveč navlekel žganja. Saj tudi ni čudno. Nekateri gostilne smejo vso noč imeti odprto, da mladina zapravlja in razsaja. Nekateri župani prav nič ne pazijo na red v svoji občini. Opozorjamo pa tudi gospode orožnike na te nered, ki motijo počitnice in mirne ljudi.

— **Iz Selške doline.** Vlede deževnega vremena so postale ceste v naši dolini zelo slabe. „Gorenjčev“ dopisnik, ki je popisaval naša občinska pota ter se bal, da bi si nogo zlomil, naj gre pogledat po glavnih cestah. Deželna cesta od škofjeloškega kolodvora do Železnikov je na nekaterih mestih tako zvožena, da grede kolesa do pesti v tla, na drugih mestih je toliko blata, da kar teče kot blatna reka. Na novi cesti od Podrošta je na nekaterih krajih še meter visoko snega. Vlede južnega vremena se je sneg zmehčal in se vozovi vdirajo v sneg. Ako bo nadalje tako vreme, bo promet popolnoma ustavljen. Kdo bo imel škodo pri tem? Naši posestniki, trgovci, obrtniki, kakor kmetovalci in vozniki. Tujec je prevzel za dobro ceno vožnjo do železnice. Komu ni znano, kako so se nekateri naši posestniki potegovali, da bi posestniki v naši dolini dobili vožnjo. Toda zastoj, ker se niso pobrigale višje osebe, ki bi bile lahko uvidele, da bi naša dolina s tem, če vožnje ne dobi, imela dvojno škodo. Nekateri so pa celo na to delali, češ, bolje je, da ima tujec, nego klerikalci. No, plačevali bomo pa vsi, tudi liberalci. Res, da ni vse zastoj, kar se pri vožnji zasluzi, vendar bi bile lepe svote denarja ostale v dolini. Kaj bode pa zdaj od tega? Naši trgovci in obrtniki bodo morali od blaga plačevati višjo voznino. Prejšnja leta se je plačevalo od Škofje Loke do Železnikov 44 vin. od 100 kg.; če pa ostane taka cesta, bo 60 vin. komaj zadosti. Vozniki bodo kljub višji voznini svoje konjiče na slabi cesti mučili. Posestniki škofjeloškega cestnega okraja bodo po vrhu plačevali, ako deželni zbor sploh dovolj visoko cestno naklado. Take koristi nam prinaša toliko hvaljeno „napredno“ in liberalno gospodarstvo.

— **Iz Rudolfovega** se nam poroča: Kratko in jedrnatost se je izrazil neki tu-

kajšnji gostilničar nasproti trem obče spoštovanim meščanom: „Wer bei mir nicht deutsch sprechen will, soll...“ Nadaljnih surovih besed ne moremo izgovoriti. Takemu zagriznemu Nemcu je kratak odgovor ta, da se ga vsako izogne. Saj se menda dobi v Rudolfovem tudi domače gostilne? Mi Slovenci smo sami krivi, ako še poljubimo palico, ki nas tepe.

— **Zlato poroko** bode ta praznovala prihodnji četrtek ob 10 uri dopoldne v cerkvi sv. Petra v Ljubljani 78letni Janez in 78letna Uršula Dimnik iz Jarš pri Ljubljani. Poročal ju bode najmlajši sin, ki je župnik. Dva sinova sta posestnika v Jaršah in občinska svetovalca občine Ježice, najstarejši sin je pa nadučitelj v Ljubljani. Obadva zlatoporočenca sta še krepka in čvrsta. Še mnogo let!

— **Umrli** je v Litiji g. Avgustin Černe, uradnik južne železnice, v starosti 71 let.

— **Poroke.** Poročil se je železniški mojster Rudolf Torneje v Novem mestu z g. Vero pl. Martinkovič iz Varaždina. — Poročil se je g. Valentin Turk v Novem mestu z gđ. Rotijo Pakiž iz Nove vasi. — V Gradcu se je poročil g. Franc Vršič, zavarovalni uradnik v Trstu, z gđ. Ano Vedlik.

— **Hrvatske novice.** Nasledki saborskega govora. Kakor se nam poroča iz Zagreba, je nedavno poslanec Snap v saboru govoril proti ljudskim shodom ter, da so govorniki nepošteni. Posebno je napadel bivšega vedletnega župana iz Maksimira, Mileusića. Ta je poiskal Snapa v Zagrebu. Včeraj dopoldne se srečata protivnika v Zrinjevcu, kjer je vedno največ občinstva. Mileusić stopi pred Snapa, rekoč: „Torej tako me grдите in napadate v saboru!“ Posl. Snap mu odgovori: „Govoril sem resnico.“ Nato Mileusić potegne izpod suknje bič ter poslancu udari večkrat po glavi. Vse to se je zgodilo v navzočnosti ljudi. Mileusić je bil pozvan pred šefa redarstva, ki ga je obsodil na 14 dni zapora. — Mileusić je vložil priziv na vladu. — V Zagrebu je zopet burno! — Mažarsko petje je po Zagrebu postalo že običajno. Prej so izživljali z mažarskim petjem uradniki, v nedeljo zvečer — kakor smo že včeraj poročali — pa topničarji. Vojaki so mažarski peli po Zrinjevcu, ljudstvo je ugovarjalo. Nastal je boj, v katerem je bil hudo ranjen neki roko-delec. Vojaki so pobegnili v vojašnico, redarji in občinstvo za njimi. Straža pred vojašnico ni hotela posredovati. Občinstvo je bilo jako razburjeno. Mažaroni so postali že skrajno predrzni.

— **Iz Spodnje Idrije.** Mi smo precej oddaljeni od sveta in živimo v samotji, zato prav iskreno pozdravljamo vest o novi železnici Vrhnika Idrije Sv. Lucija. Morebiti bi na ta način slednjič vendar dobili zaželjeno cesto od Sp. Idrije po Kanomlji, katero nam je Božič že davno obljubil. Prva doba njegovega poslanstva je pretekla, a ceste še ni bilo. Skrbelo ga je, če bo drugič zopet izvoljen, in kaj je storil? Peljal se je eno uro daleč, da bi volici mislili, sedaj bo zares kaj storil. Božič je bil zopet izvoljen, a ceste še ni. Mislimo pa, da bi bil lahko kaj storil v prid tej tako potrebni cesti. Božič kot edini liberalni poslanec v kmečkih občinah je s tem zgubil zaupanje zase in za svojo stranko pri nas. Ako dobimo železnico, naj merodajni krogi vpoštevajo važnost te ceste za železnico, ki bo njen promet mnogo povzdignila. Dasi smo tako v samotji, vendar se tudi daljni svet za nas zanima. Celo v „Narod“ smo prišli. Le pomislite, neka strašna modra glavica je napadla naše „bralno društvo“, zato ker isto noč imeti „Naroda“. Take svete nam daje: „Ne bojte se duhovnov in pekla, niti duhovniki vas ne bodo zamaševali, niti peklo vas ne bo požrlo.“ — „Narod“ je pošten list. — Bodite bolj odločni in zahtevajte „Narod“ nazaj! — Ni treba bogve kake izpovedi, ni nam treba prisegati na liberalizem, klerikalizem, socializem, hočemo le svobodo! itd. Iz tega lahko vsak spozna pisca „Narodovega“; brez načel, brez prepričanja je, ni miš ne ptič, samo svobode hoče. Pustimo mu to svobodo, naj se postavi na glavo, svobodno mu, a to naj si zapomni, da se je s tem dopisom samo osmešil, ker mi smo prepričani, da on ni ud našega društva, in noben ud društva ni njegovega mnenja. Mi bomo vedno tako svobodni, da bomo „Narodu“ pokazali vrata. Ljudstvo vas dobro pozna, in če ne boste molčali, bomo drugič razglasili imena tistih, ki nam sicer brezuspešno vtiljujejo „Narod“. Po zadnjem kat shodu se je pri nas obrnilo veliko na boljše. Ljudje spoznavajo vsa laži in zvijače. Čimbolj se boste repenčili, tem slabše za vas! — Zadnji čas se je tu ustanovila šolska „čebelica“. Otoci prav pridno zbirajo doneske. V kratkem času se je nabralo okoli 170 kron. Hvala g. nadučitelju in g. učiteljici, ker tako vneto vadita črke varčevanja.

— **Od Sv. Križa pri Kostanjevici.** Liberalci, ki se v 18. številki „Slov.

Naroda“ norčuje iz Sv. Duha, Marijine družbe in prav z liberalno poštenostjo napada našega g. župana ter sploh vso katol.-narodno stranko, naj reši te-le uganke: 1. Kdo je ne sramen, ali gostilničar, ki spi na prijazno povabilo kakega gosta kozarec vina, ali pa liberalci, ki prihaja vsak dan prežat v gostilno, kje bi se dalo prisesti h kakemu „li kofu“. 2. Kdo je več vreden, ali klerikalni župan, ki spolnuje svoje verske dolžnosti, vzgaja svoje otroke v Marijini družbi in v dobroznanih katoliških zavodih, ali pa človek, za katerim kaže že vsak šolarček, da ne pozna petka in tudi maše ne, razun če so isti dan občinske volitve. 3. Kdo je bolj značajan, ta, ki ima doma in pri javnih shodih stalno prepiranje, ali pa tisti, ki pri shodih poljubuje Tavčarjevo suknjo, doma bi se pa najraje utopil v klerikalnem vinu. Ako „Narodov“ dopisnik reši te uganke, dobi za vsako liter dobrega Dolenca iz Gadove peči.

— **Veselica društva „Kranj“** je bila v Kranju na „Novi pošti“ v nedeljo prav izvrstna. Igralo in pelo se je izbornu. Ljudstva se je vse trlo. Več jutri.

— **Škofjeloški okr. cestni odbor** je sklenil v seji 30. prosinca, da se odslej pobira naklada po 29%. Ta sklep so dali razglasiti. Morda si je cestni odbor mislil: Ako se nihče ne pritoži, je znamenje, da ljudstvo ne ugovarja, in deželni odbor bode kar brez vse odgovornosti potrdil ta sklep. Toda zavedni posestniki se pritožujejo zoper ta sklep in dež. odbor tudi po zakonu ne more dovoliti več kakor 20%. Ako cestni odbor potrebuje še 9% in imajo odborniki glave na pravem koncu, obrnejo naj se na vladu, ki je judu dala vožnjo, da poravna primanjkljaj. Domačini pa ne morejo plačevati za tuje.

— **Preganjeni cigani.** Gališki cigani, ki po Ljubljani popravljajo kotle, so se 7. t. m. zvečer pripeljali v Novo mesto. Bilo je vsega skupaj 40 oseb. Na kolodvoru jih je čakalo orožništvo. Cigani so morali na kolodvoru prenočiti in drugo jutro odpotovati nazaj v Ljubljano. Načelnik ciganov je imel pri sebi 14.000 K.

— **Nevihita.** Izpod Kuma se nam poroča: Danes predpoldnem ob pol 11. uri je bila tu nevihta z gromom, nalivom in snegom. Pobelilo je vse gore nad 700 m. Skazal se je zopet sloveči petelin na St. Jurskem zvoniku kot dober prerok. Gledal je včeraj na Polšnik: dež bo; potem na Dole: kmalu bo dež. Danes zjutraj pa se je obrnil na Svibno: nevihta.

— **Ponarejen denar.** Po Kranjaku so zasledili ponarejene bankovce po 10 K. Na Goriškem pa so v prometu tudi že ponarejeni nikelnasti denarji. Pazite!

Ljubljanske novice.

Naša izložba. V naši izložbi, Kopitarjeve ulice št. 2, so danes razstavljene zopet najnovejše slike o rusko-japonski vojni, med drugim tudi polčraj rusko-japonskega brodivja. Ondi objavljamo tudi najnovejša nam došla poročila.

Ta obstrukcija! Danes je v ljubljanski bolnišnici čakalo vsprejema 10 oseb že ob osmih. Zdravnik je prišel šele ob pol enajstih. Lep red, ki ga je seveda tudi obstrukcija kriva. Kaj ne, dr. Bleiweis?

V deželno bolnišnico so pripeljali danes zjutraj Jakoba Habiča iz Javorja štev. 7 V nedeljo zvečer sta ga v Javorju na cesti napadla dva fanta in ga z nožem obsuvala. Ranjen je na levo roko in na glavi.

Karnijolci. Z ozirom na dotično notico v sobotni številki smo prejeli od veleblag. gospoda c. kr. dež. sod. svetnika Drag. Wengera naslednje pojasnilo: „1. Moj sin Ivo Wenger nikdar ni bil in tudi sedaj ni „Karnijolec“. 2. Isti nikogar ni strašil in ne straši, dobro vedo, kaj zahtevajo razmere v Ljubljani. 3. Res pa je nosil vračajoč se od neke zabave sin Ivo nedolžno čepico „belo-zelene“ barve kot ud graškega nepolitičnega, marveč le „pevskega društva akademčnega“. (Nemškega!) 4. Res je, da je „neki mladi Slovenec“ čepico zbizz glave akademiku Wengerju ter ga še telesno poškodoval. 5. Res je tudi, da se je častništvo glede na naš čin napada zavzelo za to stvar in da je sin Ivo primoran čakati povelja vojaške oblasti.“

Namesto v Ameriko v bolnico. V Kolodvorskih ulicah je včeraj popoldne prišlo slabo posestnikovemu sinu Iv. Rusu s Hriba št. 72 in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnišnico. Rus je nameraval popoldne se odpeljati v Ameriko.

V vlaku obolela. V brzovlaku je včeraj popoldne med vožnjo od Zidanega mosta do Ljubljane se nezvestava zgrudila na tla Katarina Gojšek iz Ljubljane. Sele na kolodvoru v Ljubljani je prišla nekoliko k sebi. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v bolnišnico.

Veselica naših domačih vojakov 17. pešpolka. Zabavni večer priredili vojakipevci 1. bataljona 17. pešpolka v soboto, dne 13. svečana 1904. v staklenem salonu „pri Levu“, Marije Terezije cesta

št. 12. Vspored petju: „Cesarska pesem“, Jos. Haydn. „Za dom med bojni grom“, P. Hugolin Sattner. „Popotna pesem“, z bariton-solo, J. Kocijančič. „Sablja“, K. Knit. „Na planine“, J. Otto. „U boj“, Iv. pl. Zajec. Med presledki petja ples in prosta zabava. Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta. Poročali smo že, da ima pevski zbor naših vrlih vojakov pevcev res izborne pevce, zato je pričakovati ta večer izborne zabave. Gotovo bo slovensko občinstvo z obilo udeležbo pokazalo svoje simpatije krepkim „kranjskim fantom“.

Umrli je v bolnici usnjarski pomočnik I. Jereb.

Semenj. Dne 8. t. mes. bilo je na sejm prignanih 866 konj in volov, 222 krav in telet, skupaj 1088 glav. Kupčija je bila pri govedu kakor tudi pri konjih prav dobra, ker so prišli po govejo živino Korošci, po konje pa Lahi.

Hrvatje v Ljubljani so ustanovili dne 26. januarja hrvatski zabavni tamburaško-pevski klub „Zvonček“, ki ima namen gojiti petje in tamburanje za poštene zabave. Klub hoče prirediti tudi izlete na deželo. Ker pa je vsak začetek težak, zato odbor prosi občinstvo, naj bi blagovolilo društvo podpirati s knjigami ali pa v finančnem oziru. Prispevki se sprejemajo v klubovih prostorih Karlovska cesta štev. 4. V odbor društva so bili izvoljeni: Franjo Novak, predsednik; Anton Reil, tajnik; Peter Kralj, blagajnik; Ferdo Buck in Duro Žitković, odbornika.

Zavetišče. Občni zbor društva za zgradbo zavetišča in odgojevališča se je vršil v četrtek v telovadnici mestne ljudske šole na Grabnu po navadnem redu. Odbor je podal poročilo svojega delovanja v pretekli dobi, ko se je doseglo toliko, da ima zavetišče in šola na Rakovniku. — Denarno stanje društvenega zavoda ni sicer posebno ugodno, pa pomisliti je treba, da zavetišče še ne dobiva od nikoder kake stalne podpore, ampak je vse le trud in žrtev nekaterih marljivih oseb. Razvila se je potem obširna debata in končno je zbor potrdil odborovo poročilo. Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni p. n. gospodje: Oton pl. Detela, dr. gref Andr. Schaffgotsch, Bradaška Ferd., Dreise Avg., Gaberick Fr., dr. Janežič J., Ledenic Alf., Lavec Fr., Maier Ant., Smrekar Jan., dr. Sorn Jos., dr. Tominšek Fran., Treo Viljem, Žužek Fran. — Dalje je sklenil občni zbor prejembo § 2 pravil v tem smislu, da naj šolska vodstva v sporazumljenju s starši odločujejo, kateri dečki so priporočati za sprejem v zavetišče. Občni zbor je izvolil soglasno za častni članici p. n. visokorodno gospo baronovko ekselencio Oigo Hein in preblagorodno gospo J. Hočevar s Kiškega v priznanje velikih zaslug.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 20. jan. do 4. febr. je dela iskalo 13 moških in 41 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 7 moškim in 36 ženskim delavcem; v 25 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan. do 4. febr. je došlo 264 prošenj za delo in 243 deloponudb, v 146 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj, moški: 2 vrtna delavca, 2 čevljarja, 8 konjskih hlapcev, ženske: 3 natakarike, 6 gostilniških deklic, 4 sobarice, 3 kuharice, 7 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom. — Službe iščejo, moški: 2 vrt narja, 1 hišnik, več trgovskih slug, 2 kočijaža, ženske: 1 kolektantinja, 2 specerijaki prodajalki, 1 trafizantinja, 2 prodajalki začetnici, 2 šivilji, več računajočih natakarike, 2 boni. — Posredovanje stanovanj in mesečnih sob. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Izgubljeno. Na poti od Dunajske ceste do sv. Jakoba trga izgubila je včeraj dopoldne posestnica Marija Jerman iz St. Vida pri Cirknici ruto, v kateri je imela zaviti vozni list za vožnjo v Ameriko čez Havre in 52 kron denarja. — Danes dopoldne izgubil je komisijonar Jakob Pristovec srebrno uro. — Na Zalčški cesti izgubil je danes dopoldne pek in hišni posestnik Josip Bončar, Pred škofijo štev. 16, vozno plahto.

V Ameriko. Včeraj zvečer odpotovalo je odtod 37 oseb v Ameriko, in sicer 17 Slovencev in 20 Hrvatov.

K zgradbi železnice v Grušici odpeljalo se je včeraj 160 delavcev, in sicer 100 Hrvatov in 60 Mažedoncev.

Na Vestfalsko odpotovalo je včeraj 60 delavcev.

Vojna!

Listi v mnogoštevilnih člankih razmotrivajo pretečo vojno med Rusijo in Japonsko. Splošna sodba je, da so se Rusi tekom dolgih pogajanj dobro pripravili in da je prav imel ces. namestnik Aleksejev, ko je izrekel besede: „Mi smo pripravljeni! Rusija je korakala tekom let od uspeha do uspeha in danes stoji pred vratmi Koreje. To je uprav impozanten prizor, kako se ta ogromna slovanska država raz-

širja na sever in vzhod in kako skuša sever in vzhod spraviti pod svojo oblast, da si utrdi in razvije trgovino, ki ji bo dala sredstva za nadaljnja zmagovalna pota . . .

Sedaj kliče Ruse na boj vojaško dobro izveščana Japonska, kateri so preozke meje. Pridobiti hočejo Korejo, po kateri so hrepeneli že več stoletij. In tu jim stopa Rus na pot.

Rusom je možno z novimi azijskimi železnicami pošiljati hitro in redno novih čet na bojišče; že sedaj imajo v Mandžuriji nad 250 000 mož. Zato se pač motijo oni, ki menijo, da so Japonci na boljšem, ker imajo svoje čete v bližini bojišča. Rusija si je pravočasno preskrbela izborne železn. zveze, ki niso velikansega pomena samo za trgovino, ampak še večjega vojaškega pomena. Nasprotniki Slovanstva seve žele, da se vmeša v japonsko-ruski spor Angleška, češ, da končno mora priti do odločitve, ali bo Rusija ali Angleška imela v Vzhodni Aziji prvo besedo. Očitno se priznava, da bo Japonci, ki nimajo denarja, vsaj v tem oziru skoro gotovo podpirala Angleška.

Japonska armada skoro pride na Korejo. Na otoku Tsushima, na jugozapadu od Japonske, je že zbran en japonski vojaški kor, da se prepelje na Korejo. Ta otok je trdno utaborjen in je važna točka za vse nadaljnje operacije na morju. Od tega otoka do Tuszna ali Masampha pridejo ladje v osmih urah. Ako je Japonska v posesti teh dveh točk, tedaj lahko zapre morskno ožino za vse tuje ladje. Mej otokom Tsushima in Masampho ter Japonsko je koreanska morská cesta, skozi katero želi Rusija priti v posest Masampha, od katerega bi sicer ne mogla zapreti morské ožine, pač pa uspešno zavirati zvezo Japoncev z južnim delom Koreje. Zato je pričakovati, da bodo Japonci od Tsushima zasedli Masampho in od tod zaprli Rusom ondotno morskó ožino.

Čuje se, da se bo Japoncem pridružil doslej Rusom precej prijazni koreanski cesar. Tako bi Japonci in Koreanci skupno nastopili proti Rusom. Vsekakor ves svet z napetostjo pričakuje nadaljnjih dogodkov v tem sporu, v katerem mali 47 milijonski japonski narod nastopi proti 130 milijonskemu ruskemu velikanu.

* * *

»Mi se nimamo bati ničesar. Ako pride do vojne, se bomo bojevali. Ne prvokrat! Veliko bolj se je bati »poštenih« meše tarjev, ki se vmešavajo v naše zadeve, in če zmagamo, nas prišilijo igrati vloge zmagovalcev. Rusija more imeti le eno politiko, namreč, da sama sebi zaupa. Za pomoč na pram Japoncem Rusija ne prosi nikogar, ako pride dejanski do vojne, ne sme pustiti, da bi kdo drugi razpolagal z njenimi uspehi.« Tako je pisal »Svet« o vojni nevarnosti, ko je postajal položaj vedno brezupnejši. Zdaj se je poostiril do skrajnosti. Vojna sicer še ni zgrmela, a poročila zadnjih dni kažejo nenaadno, jako težko poostritev medsebojnih ruskih in japonskih razmer.

Ruska vlada je izdala dvoje uradnih obvestil, v katerih naznanja, da so se pretrgale diplomatske zveze med Petrogradom in Tokiom. Vsa krivda za to mora zadeti Japonsko, ki je tekom pogajanj igrala drzno in frivolno komedijo, brez vaega takta in izobrazbe. Japonska je evropsko čustvo brezmejno razžalila, ker je v kljub vsej dosednji navadi svojega poslanika odpoklicala iz Petrograda, predno je vzela na znanje ruski odgovor. Japan je zadrževal Rusijo take dolgo, da je spravil svoji v Genui kupljeni križarici v vzhodnoazijsko vodovje. Ruska vlada povdarja, koliko potrpljenja je bilo potreba Rusiji, da ni ob takšni zavratni igri zgrabila Japoncev ter se je mesece in mesece trudila vzdržati mir. Da so prekinjene medsebojne zveze, to sicer še ne pomenja brezpogojno prave vojne, četudi je posredovanje zdaj že celo neverjetno. Govorilo se je že, da hoče nastopiti Anglija kot posredovalka, in da je kralj sam ruskemu carju in japonskemu Mikadu nasvetoval, naj mirujeta; vladar stoji zato v ostrem nasprotstvu z pisavo angleških listov. Gotovo je le eno, da je diplomatska vojna med Rusijo in Japonsko dosegla svoj višek in da že v bližnjih dneh morda ne bodo govorili več diplomatije, temveč kanoni. Svet stoji morda pred silnim zgodovinskim dogodkom, in njegov pomen se dá komaj preceniti. Vojna sicer še ni napovedana, a že bližnji dnevi, ako ne ure, že prinese lahko odločitev.

»Nov. Vremj.« očitajo Japoncem njihovo binavsko vedenje, ko se je Rusija tri mesece trudila zadovoljiti nasprotnika. Sladnjič so Japonci vrgli masko od sebe, in dandanes stojimo pred tremi možnostmi: Vojna, posredovanje ali dolgo trajajoči konflikt. A zadnje ni verjetno, skoro nemogoče. Rusija stoji na meji velikih dogodkov. Vsak sin Rusije se zaveda tega dejstva in govori: Japonci imajo, kar so hoteli. Bog bodi z nami!

Zadnje brzojavke:

Berolin. Nove japonske vojne la dije so odplule v naglici iz Singaper proti Tokiu. Ukaz se je glasil, iti na morje.

Moskva. Na Kazan železnici so od šle štiri stotnje lovcev proti Vzhodni Aziji. Igrale so štiri vojaške kapele. Strelcem sta bila izročena dva cerkvena praporja.

Harbin. Med Japonci vlada panika; hité v Vladivostok in Inčav, kjer so zanje pripravljeni parniki. Rusko prebivalstvo na ozemlju kitajske železnice mirno pričakuje bližajočih se dogodkov.

Washington. Japonski konzul je izdal oklice na v tujini bivaajoče Japonce, ki je povzročil veliko vznemirjenje. Mnogo Japoncev je odpotovalo iz San Franciscá. Od tu odhajajoči parniki so polni japonskih rezervistov, ki gredo pod orožje. Japan kupi dva nova parnika za transport.

London. Ves redni promet parobrodov v severno-kitajske luke in na Korejo je ustavljen.

Petrograd. Ruske čete so na koreanski meji, kjer čakajo, da prično sovražnosti japonske čete. Japonska je poslala na Korejo dva gardna polka.

Pariz. V pariškem »Figaro« japonski poslanik Hagasaki izjavlja, da pride gotovo do vojne, ako Rusija ne ugotovi prvi točki japonskih zahtev: obojestransko priznanje teritorialne neodvisnosti Kitajske in Japonske in ako ne pripozna Rusija glede Mandžurije suverenitete Kitajske.

London. Brzojavna zveza z Japonsko je popolnoma pretrgana. Vsak trenotek se pričakuje formalno napoved vojne.

London. Del ruskega brodogoja je odplul nazaj proti Port Arthuru, ker je glavni del japonskega brodogoja pri Vei-haiwei.

Berolin. Rusija je mnogo čet od vzhodne meje poslala v Vzhodno Azijo. Ker je Rusija oslabilá posadke ob nemški meji, se tu smatra, da ima veliko zaupanje do Nemčije.

Dunaj. Na Japonskem se širi velika agitacija proti tujcem. Sovražstvo proti tujcem narašča in bati se je izgrediv proti tujcem. Radi tega je Avstrija odpotala v Vzhodno Azijo eno svojih vojnih ladij v zaščito ondotnih avstrijskih podanikov.

London. Skoro vsi tukajšnji listi so na strani Japoncev, tudi ameriški listi skoro vsi pišejo za Japonce.

London. Japonci se živahno gibljejo; železnice prevažajo z veliko urnostjo čete v luke, ceste glavnega mesta mrgole od vojakov.

Petrograd. Tu se je izvedelo, da so se pogajanja pretrgala v nedeljo popoldne. Hipoma je izvedelo vse mesto, in je ta vest, kot ni bilo drugače pričakovati, vzbudila malo razburjenja in senzacije, ker je v soboto še vse trdno verovalo na ohranitev miru. Mnogo Japoncev, ki so bili tu vsled študij, so mesto zapustili. V splošnem ima mesto nespremenjen izraz.

Pariz. Tukajšnji japonski poslanik je izjavil, da japonska vlada ne bo sprejela nobenega posredovanja od kake tretje vlasti in naj bo katera koli. Posredovanje od tretje strani bi bilo popolnoma brezuspešno. Vojna je neizogibna.

Washington. Amerikanski poslanik v Söulu je brzojavil sem, da so japonske vojne ladje prišle pred Masampho. Ker je brzojavna zveza pretrgana, ni mogoče dobiti potrdila tej vesti.

Mukden. Ruske čete na reki Jalu se koncentrirajo. Mej ruskimi četami vlada veliko navdušenje. Japonci potujejo v svojo domovino. Čuje se, da je nekaj japonskega brodogoja pri Vei-haiwei in da hoče zapreti vsem ruskim iz Evrope dohajajočim ladijam pot, na drugi strani pa poskušajo Japonci izkrcati svoje čete na Koreji. Na Japonskem je splošna zbirka darov za vojno potrebščine.

Pariz. Na japonski strani se nič ne prikriva, da hočejo Japonci najprej Port Arthur izstradati. V ta namen organizirajo japonski častniki roparske čete.

Petrograd. Rezervniki so poklicani pod orožje. Po sibirski železnici se odpošilja samo vojake, celo poštni promet je ustavljen po tej železnici.

London. Iz Söula se poroča: Korejsko ljudstvo stoji sedaj na strani Japoncev. Svoje mnenje je izpremenilo radi izgrediv ruskih čet in poročila, da pride še več ruskih vojakov na Korejo. Korejski cesar, ki je stal do sedaj tudi na strani Rusov, je poklical pred kratkim japonskega poslanika k sebi v avdienco, ker se boji ljudske vstaje. (Opomba uredništva: Doslej je bilo koreansko prebivalstvo sovražno Japoncem in Rusom se ni bilo bati nasprotovanja Koreancev. Skoro gotovo je ta vest z Londonom tendenčna in le angleška želja.)

Berolin. Neki vojaški dostojanstvenik tukajšnjega japonskega poslanstva je izjavil, da nameravajo Japonci najprej poskusiti (!) ruskemu brodogovu zadati smrtni udarec. Japonci imajo vse pripravljeno, da razdero sibirsko železnico. (Ne bo tako lahko šlo!)

Berolin. Od ruske strani se čuje, da bo car iz Moskve izdal neko izjavo, v kateri bodo zabeleženi nazori ruske vlade o Vzhodni Aziji.

Berolin. Odlična osebnost iz Rusije, ki je bila včeraj tu, je izjavila da se Japan tembolj slabi, čimbolj se razširja. Zasedenje Koreje je pred vsem denarno vprašanje, ki lahko pripravi Japonsko na rob propada. Rusija namerava začetek sovražnosti prepustiti Japonci.

Poročila o pretrganih diplomatskih zvezah.

Dunaj. »Daily Express« poroča, da se je vez med Rusijo in Japonsko takoj po sobotnem ministrskem svetu v Tokiu pretrgala. Baron Komura je namreč takoj po zaključju tega sveta naznanil baronu Rosenu, da Japonska ne more ravnati drugače, kakor da pretrga z Rusko vsako politično zvezo. Po vsej Japonski vlada veliko veselje radi izbruha vojne. Vsak čas se pričakuje izbruha vojske.

Dunaj. Petrograjska poročila trdijo, da je Japonska pretrgala vez z Rusijo, ko je imel ruski poslanik v Tokiu, baron Rosen, že ruski odgovor v rokah in ga hotel oddati. Tako je Japonska takorekoč napovedala vojsko. Japonska je slutila vsebino odgovora že poprej; tudi o ruskih vojnih pripravah je dobro poučena. Zato pa je tudi vez tako hitro pretrgala. Ravno nasprotno pa trdi japonski poslanik v Parizu, da je Japonska, ker baron Rosen v soboto ni oddal odgovora, sklenila pretrgati vsako politično vez. Rusija je predolgo odlašala s svojim odgovorom, a medtem je Rusija odpotala svoje čete k reki Jalu. Japonski poslanik pravi, da je bil za Japonsko skrajni čas, da je nastopila. V Parizu se dvomi, da bi se velevladnim posredilo preprečiti vojsko.

Pariz. Rusko poslanstvo trdi, da Japonska ni pretrgala politične vezi zato, ker ruski odgovor ni došel, ampak ni hotela vsprejeti ruske note. Ako je lahko čakala tri tedne, čakala bi lahko še 24 ur. Japonska hoče na vsak način vojsko.

Pariz. Ruski poslanik je rekel do pisniku »Figara«, da je ruska nota sestavljena v zelo spravljivem duhu in bi bilo nemo goče, da bi jo Japonska mogla odkloniti, ker je Rusija dala mnogo novih koncesij glede Mandžurije. Japonska je to vedela in se s tem, da je odpoklicala iz Petrograda svojega poslanika, odtegnila vsprejemu ruske note. Pričakovati je, da Japonska pod kako pretvezo izkrcá svoje vojake na Koreji. Rusija ne more več prenašati japonske prevzetnosti. Nobena moč na svetu ne more več preprečiti vojske. Japonska sama jo hoče. Zgodovina bo pisala, da se je Rusija le toliko ponižala, kolikor ji dovoljuje njena čast, da obvaruje svet nove katastrofe.

Dunaj. Tukajšnji japonski poslanik se je pred dnevi razgovarjal s turškim poslanikom o položaju na Balkanu in je o tem brzojavno poročal v Tokio. Skoro gotovo je bilo to poročilo za Japonsko tudi merodajno za pretrganje diplomatskih vezij z Rusijo.

Ruska in japonska vojna moč.

Kolika da je vojna moč na ruski ali japonski strani, je težko določiti, ker so na obeh straneh mnenja, da je skrivnost porok uspeha. Vendar pa je brzokone res, da imajo Rusi na vzhodu manj vojaštva, nego Japonci. Vendar pa to Japonski ne bo dosti koristilo. Rusija lahko, ne da bi pričela na padati, mirno pričakuje nadaljnjih japonskih operacij. Japonci se zanašajo na svoje izvrstno brodogoje, vendar pa je dvomljivo, bo li to zadostovalo, da se zavaruje cel obod kroga, kjer bodo morali najprej operirati. Tudi bodo morali zavarovati dovažanje živeža in drugih stvari. Tu ima brezdvomno Rusija prednost. Ima namreč na morju trdno, skoro nepremagljivo opirališče, živež ji bo dovažala železnica, ki je vendar varnejša, ko zveza na morju, katere se bo morala Japonska posluževati, ter ima s Korejo varnejšo zvezo, ko Japonska.

Stališče evropskih držav.

Köln. »Kölnische Zeitung« pravi, da bodo Nemci v rusko-japonski vojni nevtralní, pač pa bodo gledali, da iz japonsko-ruskega razpora v vzhod. Aziji ne nastanejo druge zmede, posebno pa, da na bojišču sosedne kitajske pokrajine ne prično sodelovati.

Berolin. Uradni list nemške vlade »Lokalanzeiger« pravi, da bo Nemčija strogo nepristranska in da bo vedno stala na oni strani, ki hoče ohraniti svetovni mir. Vse vlasti morajo z pravilnim stališčem pripomoči, da ne nastanejo nadaljnje komplikacije.

Berolin. Cesar Viljem je zapovedal priprave za njegovo pomorsko potovanje ustaviti.

Pariz. Tukajšnje razpoloženje je napram Rusiji mnogo prijaznejše kot napram Japanu. Tukajšnji japonski poslanik se je pritoževal o Rusiji in govoril o japonski miroljubnosti. Po njegovem mnenju pridejo v prihodnjih dneh že poročila o pomorskih bitkah.

Pariz. Zunanji minister Delcasse posreduje pri Rusiji in Japonski za mir. Skoro gotovo bo danes Delcasse v zbornišni

seji pojasnil stališče Francije. Vsi poslanci izražajo nado, da se bo posredilo rusko-japonski konflikt lokalizirati.

Pariz. »Tempo« pravi, da se nadaljnjih komplikacij ni bati. Soglasje mej Francije in Angleške ostane nespremenjeno. To soglasje se je doseglo ravno z ozirom na mogoči izbruh vojne mej Japonsko in Rusijo. Obe državi sta se zavezali ohraniti neutraliteto. Francoska ne bo nastopila za Rusko, Angleška ne za Japonsko. To vedo v Petrogradu in s tem računajo na Japonskem. Sicer pa vsi listi povdarjajo, da je Japonska pokrszala, da hoče na vsak način vojno.

Pariz. Minister zunanjih zadev Delcasse se je izjavil, da je zveza Francije in Rusije za mir v Evropi velepotebna, izven Evrope v Aziji in Afriki pa morata imeti Rusija in Francija popolno prostost in neodvisnost v svojem gibanju.

London. Admiraliteta je poveljniku londonskega ognjegasnega društva, katerega člani so vsi služili pri mornarici, pozvala, naj takoj naznani, koliko mož je v mornariški rezervi.

London. »Morning Post« izjavlja, da je položaj za Rusijo resen in da mora biti Angleška pripravljena za vojni slučaj, ako bi Rusija kako prijateljsko državo pozvala, naj ji pomaga.

Dunaj. Predsednik avstrijske mirovne družbe Berta pl. Suttner je predsednika ameriških Zedinjenih držav Roosevelta brzojavno prosil, naj posreduje v korist miru, ker takega posredovanja ni pričakovati od evropskih držav.

Rim. Lista »Messaggero« in »Popolo Romano« nujno nasvetujeta posredovanje velevlad, da se prepreči vojna. V parlamentu bodeta poslanca Santini in Laurencia interpellirala o položaju v Vzhodni Aziji.

Zofija. Konec rusko-japonskih pogajanj je tu napravil velik vtis. V vladnih krogih menijo, da se bo Turčija zdaj z večjo energijo vstavila reformam in zavzela agresivno stališče napram Bolgariji.

London. Angleška admiraliteta je poslala na Devonfirt v Avstraliji mobilizacijsko povelje. Angleška v prvi vrsti pazi na Dardanele, da prepreči izhod ruskemu brodogovu. Ako bi rusko čnomorsko brodogoje vendrie prišlo skozi Dardanele, tedaj bo poslala Angleška v Sredozemsko morje svoje brodogoje, da prepreči prebode ruskega brodogoja skozi Gibraltar ali pa Suezkanal. Indijske čete so pripravljene za vojno. (Koliko je na tej vesti resnice, se ne ve. Angleška svoje brzojavke silno pretrava.)

London. »Times« in drugi listi so že začeli groziti, češ, Japan zahteva, da Rusija vrne Mandžurijo kitajski upravi, in ta njena zahteva je čisto upravičena in zastopa s tem interes vseh ostalih držav. Angleški narod bo dal izraze simpatiji napram Japonski, kakor hitro bo potreba za to.

Rim. Odlična poročila iz Vzh. Azije so bila tu prav mirnodušno vsprejeta. Listi, skrajno socialne smeri, so sicer poostriili pisavo napram ruski agitaciji, a brez simpatije za Japonce.

Nasledki vojne.

Berolin. Neki veletržec iz neke nemške luke, ki je soustanovitelj velikih nemških trdk v Vzhodni Aziji, je izjavil, da je brezpogojno v interesu stališča Evropejcev v Vzhodni Aziji, da zmagá Rusija. Ako bi zmagali Japonci, bil bi v nevarnosti ne le ruski ugled, ampak vseh Evropejcev v Vzhodni Aziji. Trgovina z Japonsko bi bila otežkočena, ker ošabnost Japoncev že doslej ne pozna mej, in v konkurenci so uprav nizkotni. Japonci že danes hočejo zrasti Evropejcem čez glavo. Ako bi še Ruse premagali, tedaj bi nihče več ne mogel z njimi izhajati. Tudi Kitajcem bi po ruskem porazu zrasel greben in rumeni azijski rodovi bi postali nevarnost za vso Evropo. Ne samo glede evropske trgovine, ampak tudi v oziru rumene nevarnosti za Evropo je želeli, da zmaga Rusija.

* * *

Danes ob trideseti na 1. uro popoldne smo dobili brzojavno poročilo, da se je vojna pričela z naskokom japonskih torpedovk na ruske vojne ladje pred Port Arthurom. Obdinstvu smo to takoj javili na lepahih pred našim uredništvom in po nekaterih kavarnah.

Književnost in umetnost.

*** Repertoir slovenskega gledališča.** Danes velika opera »Africa« v nedeljo popoldne »Pot okoli zemlje«, zvečer prvič »Podkriževalci«.

*** Jaromira Gerbičeva,** hčerka vodje »Glasbene Matice« g. Frana Gerbiča v Ljubljani bo 10 t. m. pela na koncertu hrvaškega akademičnega pevskega društva »Mladost« v Zagrebu.

Razne stvari.

Najnovejšje od raznih strani.

Upor kaznjencev. V Algbrau, okraj Cernigov na Ruskem, so se uprli kaznjenci. Po ječah so razbili vso upravo. — Proti vlečkam. V praškem mestnem svetu je predlagal dr. Scharf, naj se damam prepove, prihajati z vlečkami v mestne nasade. Ta prepoved naj se razširi tudi na ceste. Ta predlog je bil večinoma v sprejet. — Koliko velja brzjavka na Japonsko. Iz Avstrije velja vsaka beseda petih črk ali petih števk, katero se hoče brzjavljati na Japonsko, 7 kron 70 vinarjev. Japonski poslanik na Dunaju je predvčerajšnjim plačal za eno brzjavko 1800 kron. — Ultramikroskop je najnovejša iznajdba, ki omogočuje človeškemu očesu videti milijonski del enega milimetra. — Potres so čutili v soboto v Bukarešti. — Prvi razred opuste pri bavarskih železnicah z dnem 1. majem. — Operiran na obeh bo knezoški v Brikanu dr. Simon Aichner. Bati se je, da osep. — Stevilno medicincev se na nemških ušesnih šol vedno bolj zmanjšuje. — Čikaški igralci imajo smolo. V Čikagi je prišlo goriti v Grand Palace Hotel, v katerem stanuje kakih 200 gledaliških igralcev. Gorilo je ponoči. Zmešnjava je bila silna. Ognjegascem se je posrečilo udušiti ogenj. Skode je 3000 dolarjev. — V Venezueli je bil okoli Orinoca 3. t. m. velik potres.

Baltimore gori.

V največji morski luki v Ameriki, v Baltimoru, gori oni del mesta, kjer se nahajajo skladišča manufakturnih trdk. Trideset blakov hiš je ogenj že uničil. Slavni Curt House, veličanska granitna zgradba, je zgubljena, poštno poslopje je uničeno. Deset ognjegascv je bilo pri gašenju ubitih, mnogo je ranjenih. Gle-Holiday, tiskarna lista »Sun« in veliko drugih velikih poslopij okoli požarnega središča so ognjegasci razdrli z dinamitom, da omejeje ogenj. Vsled silnega vetra je tudi to delo nezadostno in vedno več hiš gori. Iz Filadelfije in Washingtona so odšli na pomoč vlaki z gasilci. Skode je že sedaj 70 milijonov dolarjev. Več zavarovalnic je vsled te katastrofe uničenih.

Zadnja vest se glasi:

Ogenj se razširja tudi na zahodni del mesta. Prebivalstvo beži. Upravni poslopji Baltimore- in Ohio-železnice sta zgoreli.

Telefonska in brzjavna poročila.

Rusko-japonska vojna se je začela.

Petrograd, 9. februarja. »Regierungsbote« poroča: Admiral Aleksejev je brzjavil carju, da so opolnoči japonske torpedovke nenadoma napadle rusko brodovje pred trdnjavo Port Arthur. Dve oklopnici in ena križarica so poškodovane. S tem se je vojna začela.

London, 9. februarja. Danes ponoči so japonsko torpedovke z uspehom napadle tri velike ruske vojne ladje, v katere so japonske torpedovke napravile luknje. Na teh treh vojnih ladjah je bilo 200 topov.

Berolin, 9. februarja. Tukajšnji ruski poslanik je izjavil, da je Japonska pričela vojno, ne da bi jo formalno napovedala. S tem je prekršila navade civiliziranih narodov. Sedaj ne morejo biti na mestu posredovanja, ampak govoriti morajo topovi.

London, 9. febr. Nekateri tukajšnji listi poročajo, da so Japonci danes ponoči vzeli (?) Rusom tri vojne ladje.

Petrograd, 9. februarja. Časopisi jako ostro pišejo proti Angleški in ameriškim Zjedinjenim državam. Tudi sem je prišlo poročilo, da Angleška namerava zabraniti ruskemu brodovju prehod skozi Dardanele in suezski prekop.

Dunaj, 9. februarja. Londonski dopisnik »Neue Freie Presse« je imel z najstarejšim vojnim poročevalcem angleških listov pogovor. Angleški poročevalec, ki baje Japonsko dobro pozna, je dejal, da bo v vojski Rusija podlegla (?).

Pariz. Papežev nuncij v Parizu je šel k tukajšnjemu japonskemu poslaniku in ponudil Japonski posredovanje svetega očeta. Poslanik se je nunciju za-

hvalil in dejal, da bo takoj to sporočil svoji vladi.

Berolin, 9. febr. V Tokiu je japonska cenzura zaplenila mnogo brzjavk. Japonska je mobilizirala 400.000 moži.

Petrograd, 9. febr. Car dobiva mnogo čestitk, ker je pretrgal diplomatično zvezo z Japonsko.

London, 9. febr. Angleška svoje brodovje v vzhodnoazijskih vodah pomaž. Angleška pripravlja mobilizacijo mornariške rezerve.

London, 9. febr. Japonski poslanik je dobil obvestilo, da hoče francoska vlada posredovati, in da ji je zagotovljena moralna opora evropskih velesil. Ker so se pa ponoči pričele dejanske sovražnosti, je tako posredovanje izključeno.

London, 9. febr. Japonska je v Chilu kupila 3 vojne ladje, ki so že odplule proti Vzhodni Aziji.

Rim, 9. febr. Sv. oče Pij X. je pisal carju lastnoročno pismo, v katerem izjavlja, da je pripravljen posredovati.

London, 9. febr. V Soul, glavno mesto Koreje, je došlo več japonskih inženirjev. Prebivalstvo je radi tega jako vznemirjeno.

Pekin, 9. februarja. Angleška vlada je sporočila kitajskemu dvoru, naj brez skrbi ostane v Pekinu.

Dunaj, 9. febr. Kurzi na borzi vedno bolj padajo.

Dunaj, 9. febr. Iz zanesljivega vira se potrjuje, da bo kranjski dež. zbor razpuščen.

Maribor, 9. februarja. Pri današnji volitvi v okrajni zastop so danes zmagali nasprotniki Slovencev vsled strašne nasilne agitacije.

Dunaj, 9. febr. V vojnem odseku ogrske delegacije je vojni minister Pitreich nadaljeval svoje poročilo o nameravanih reformah vojaških šol.

Dunaj, 9. febr. Ker razmere med vlado in češkimi poslanci niso več tako napete, snide se drž. zbor zadnji teden tek. meseca.

Zagreb, 9. februarja. Na skupščini v Stubici je bilo 10.000 oseb. Skupščino v Jaski je oblast prepovedala.

Baltimore, 9. februarja. Ogenj se vedno bolj širi. Prostor 1040 juter je v plamenu. Vse mesto bo pogorelo. Rešitev ni mogoča.

Glavni nabori na Kranjskem.

Glavni nabori se letos na Kranjskem vrše po nastopnem redu: Dne 1. marca: Nabor v Radečah za istoimenski sodni okraj in potovanje na Krško. — Dne 2. in 3. marca: Nabor na Krškem za sodni okraj Krško; dne 3. marca tudi potovanje v Kostanjevico. — Dne 4. marca: Nabor za sodni okraj Kostanjevica in potovanje v Mokronog. — Dne 5. marca: Nabor za sodni okraj Mokronog. — Dne 6. marca: Potovanje v Ljubljano. — Dne 7., 8., 9. in 10. marca: Nabor za sodni okraj Ljubljanska okolica; dne 10. marca tudi potovanje na Vrhniko. — Dne 11. in 12. marca: Nabor na Vrhniki za istoimenski sodni okraj. — Dne 13. marca: Potovanje v Ljubljano. — Dne 14. in 15. marca: Nabor za mestno Ljubljano in dne 15. marca tudi potovanje v Kamnik. — Dne 16. in 17. marca: Nabor v Kamniku za sodni okraj Kamnik; dne 17. marca tudi potovanje na Prevoje. — Dne 18. in 21. marca: Nabor na Prevojah za sodni okraj Brdo; dne 21. marca tudi potovanje v Litijo. — Dne 22., 23. in 24. marca: Nabor v Litiji za istoimenski sodni okraj. — Dne 25. marca: Potovanje v Višnjo goro. — Dne 26. in 28. marca: Nabor v Višnji gori za istoimenski sodni okraj; dne 28. marca tudi potovanje v Trebnje. — Dne 29. marca: Nabor v Trebnjem za sodni okraj Trebnje in potovanje v Žužemperk. — Dne 30. marca: Nabor v Žužemperku za istoimenski sodni okraj. — Dne 31. marca do 4. aprila: Velikonočni prazniki. — Dne 5. aprila: Potovanje v Rudolfovo. Dne 6., 7. in 8. aprila: Nabor v Rudolfovo za istoimenski sodni okraj; dne 8. aprila tudi potovanje v Metliko. — Dne 9. aprila: Nabor v Metliki za istoimenski sodni okraj. — Dne 10. aprila: Potovanje v Črnomelj. — Dne 11. aprila: Nabor v Črnomlju za istoimenski sodni okraj. —

Dne 12. aprila: Potovanje v Kočevje. — Dne 13. in 14. aprila: Nabor v Kočevju za istoimenski sodni okraj; dne 14. aprila tudi potovanje v Ribnico. — Dne 15. in 16. aprila: Nabor v Ribnici za istoimenski sodni okraj. — Dne 17. aprila: Potovanje v Velike Lašče. — Dne 18. apr.: Nabor v Velikih Laščah za istoimenski sodni okraj in potovanje v Skofjo Loko. — Dne 19., 20. in 21. aprila: Nabor v Skofji Loki za istoimenski sodni okraj; dne 21. aprila tudi potovanje v Kranj. — Dne 22., 23. in 25. aprila: Nabor v Kranju za istoimenski sodni okraj; dne 25. aprila tudi potovanje v Trzin. — Dne 26. aprila: Nabor v Trzinu za istoimenski sodni okraj in potovanje v Radovljico. — Dne 27., 28. in 29. aprila: Nabor v Radovljici za sodni okraj Radovljica in Kranjska gora. — Dne 30. aprila: Vrnitev v Ljubljano. — II. Dne 20. aprila: Potovanje v Vipavo. — Dne 21. in 22. apr.: Nabor v Vipavi za istoimenski sodni okraj. — Dne 23. aprila: Potovanje v Postojno. — Dne 25., 26. in 27. aprila: Nabor v Postojni za sodni okraj Postojna in Senožeče. — Dne 28. aprila: Potovanje v Ilirsko Bistrico. — Dne 29. in 30. aprila: Nabor v Ilirski Bistrici za istoimenski sodni okraj. — Dne 1. maja: Vrnitev. — III. Dne 13. aprila: Potovanje v Cerkljano. — Dne 14. in 15. aprila: Nabor v Cerkljani za istoimenski sodni okraj; dne 15. aprila tudi potovanje v Loč. — Dne 16. aprila: Nabor v Loču za istoimenski sodni okraj. — Dne 17. aprila: Potovanje v Logatec. — Dne 17. aprila: Nabor v Logatcu za istoimenski sodni okraj. — Dne 19. aprila: Potovanje v Idrijo. — Dne 20. in 21. aprila: Nabor v Idriji za istoimenski sodni okraj. — Nabor za mesto Ljubljana s potemtakem vsi dne 14. in 15. mares. in s cer 14. za tute 15. pa za domače nabornike.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3162 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
6	9. zveč.	729.5	7.8	brezvetr.	dež	
7	7. jut.	730.4	8.0	sl. svzh.	obl.	13.1
	2. popol.	730.7	6.2	sl. jvzh.		
8	9. zveč.	730.9	5.3	brezvetr.		
8	1. jut.	731.1	3.5		megla	0.5
	2. popol.	730.2	6.8	sl. jzab.	obl.	
8	9. zveč.	729.5	6.8	sr. zah.	oblačno	
9	7. jut.	722.3	6.9	sr. svzh.	dež	3.7
	2. popol.	727.2	6.4	sr. jug	del obl.	
Srednja temperatura sobote 7.5°, norm. — 1.1°						
Srednja temperatura nedelje 5.5°, normale — 1.0°						
Srednja temperatura ponedeljka 5.7°, norm. — 0.3°						

Dunajska borza

dné 8. februarja.

Skupni državni dolg v notah	100.—
Skupni državni dolg v srebru	100.—
Avstrijska zlata renta 4%	120.—
Avstrijska krona renta 4%	99.85
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92.85
Ogrska zlata renta 4%	117.50
Ogrska krona renta 4%	98.15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	90.10
Avstro-ogrške bančne delnice	16.10
Kreditne delnice	647.50
London vista	239.72 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	116.90
20 mark	23.41
20 frankov	19.04
Italijanski bankovci	95.05
C. kr. cekini	11.32

Zitne cene

dné 6. februarja 1904.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.85	do 7.86
» » oktober	7.86	7.87
Rž za april	6.54	6.55
Oves za april	5.49	5.50
Koruzza za maj 1904	5.28	5.28
» » juli	5.40	5.41

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7.85	do 8.40
Rž južne železnice	6.70	6.80
Ječmen	6.50	7.60
» ob Tisi	6.50	7.25
Koruzza ogrska stara	5.70	5.85
» nova	5.65	5.80
Cinkvanti stari	6.60	7.—
» novi	5.85	6.05
Oves srednji	7.—	12.25
Fizol		

Šablone za sobne slikarje, najnovejšje in najlepše vzorce, imata v veliki izbiri v zalogi BRATA EBERL v Ljubljani, Františkanske ulice. 524 17 11-4
Vnanja naročila proti povzetju.

Harmonij

amerikanske vrste (Saugwind) lepega mehkega glasu, 4 premembe, 4 1/2 oktave, skoraj nov, zelo lepe zunanosti se prodaja.

Kje, pové upravništvo »Slovenca.« 212 3-1

209 1-1 Zahvala.

Za vse izkazano sočutje in izraženo sožalje povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata in bratranca, pospoda

Filipa Fajdiga

zavarovalničnega uradnika

kakor tudi za mnogobrojno sodelstvo k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo prično zahvalo. Zlasti pa še za hvaljemo darovalcem krasnih vencev.

Velika je naša bolelost, toda ravno tako močna je naša hvaležnost za vse izkazano sočutje.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1904.

Žalujoči ostali.

208 1-1 Zahvala.

Videč o bolezni, kakor pri pogrebu našega umrlega brata, oziroma nečaka, gosposda

Leopolda Potrebin

toliko odkritosrčnih dokazov ljubezni in spoštovanja, ko ga je utival v Gospodu umrl, pri slavnemu občinstvu, smatramo podpisani za sveto dolžnost, tem potom iskreno se zahvaliti, v prvi vrsti veleč. duhovščini radeški in g. loškemu kaplanu; dalje vsem darovalcem prekrasnih vencev zlasti velečastitim krškim, radeškim in kostanjevskim damam, blagorodnemu g. c. kr. okrajnemu nadzorniku Stojasemu, in c. kr. g. notarju Hafnerju, ki sta se v tako gniljivih besedah od rajnega poslovila, g. c. kr. kontrolorju Mohorčiču na njegovi požrtvovalni prijateljski ljubezni; slavni mestni gardi kostanjevski in njeni godbi, godbi iz Zidanega mosta, gg. pevcem iz Šmartna in Litije, ki so pod vodstvom g. c. kr. adjunkta Nerada v cerkvi in na grobu tako prenesljivo peli rancemu valovo, sl. pedagogičnemu društvu, gg. c. kr. uradnikom, gg. kolegam in kolegijam rajnega in požarni straži radeški! Vsem tu naštetim, kakor drugim, ki so se v tako obilnem številu Leopoldovega pogreba udeležili, kličemo podpisani: Hvala stotera! Bog plačaja toliko ljubezen!

Žalostni sorodniki.

Zahvala.

Prečastitim gg. duhovnikom in cerkvenim predstojnikom ter slavnemu občinstvu izrekam najpriščneje zahvalo za dosedanje mi izkazano zaupanje ter prosim tudi zanaprej se me spominjati pri naročilih z najodličnejšim spoštovanjem

201 3-1 Alojzij Fakin, oblasveno potrjeni preskušalec in postavljalec strelododov itd. itd.

Rožna dolina 96, pošta Vič pri Ljubljani.

Mejnarodna panorama.

211 Ta teden: 1-1

Velezanimivo potovanje po Savojskem in zanimiva pot na

Montblank.

Kolportêr in raznašalec

Ivan Rosman

ni več nastavljen v naši knjigo-tržnici in torej ni opravičen sprejemati za nas naročila in vplačila.

Ljubljana, 8. febr. 1904.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

206 2-1

Kdor hoče na Kranjskem pri železnici

204 3-1 trgovino z mešanim blagom ali samo z deželnimi pridelki

na drobno in posebno na debelo začeti, kjer se bo prometa 100.000 kron in več z lah-koto doseglo, naj povpraša za pogoje pri upravništvu t. l. pod »št. 42.«

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

706 104-77

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

Graščina Boštanj na Dolenjskem

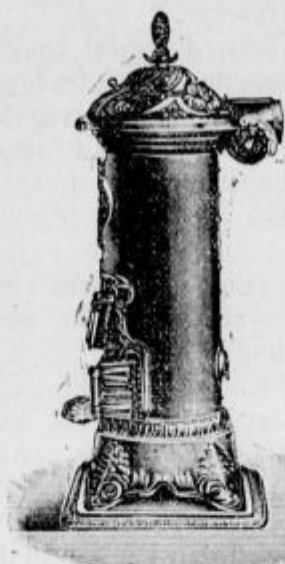
207 1-1

(nasproti Sevnici)

namerava odprodati na kose nekaj
gozdov, travnikov in njiv.

Natančneje pojasnila se dajejo v **graščinskem oskrbništvu v Boštanju**, in sicer ob sledečih dnevih: **21., 22. in 23. februarja** (nedeljo, ponedeljek, torek), **28., 29. februarja in 1. marca** (nedeljo, ponedeljek, torek) ter **11., 12., 13. marca** (petek, soboto in nedeljo).

Graščinsko imejteljstvo.

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki
Madile, Wutscher & Comp.

trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Največja zaloga železnih peči vseh sistemov
Velika izbira posod za premog, pečnih okrilj, pečnih predstav z galerijo in brez galerije, kovinastih stojal
kovinastega orodja v različnih izpeljavah.

1537 12-10

177 •• Tovarna za kis •• 8-7

oskrbljena z vsemi potrebnimi pripravami se takoj po ceni prodaja.
Več se izve v upravnistvu tega lista.

V vseh strokah izvežban
c. kr. davčni uradnik
išče službe.

Vse se izve v upravnistvu „Slovenca.“ 210 3-1

Sprejemem
krojaškega učenca
poštenih starišev.

Josip Kastelic, 202 3-1
krojaški mojster, Vodnikov trg 4, Ljubljana.

Mlin z žago

z nekoliko posestva v jako dobrem stanu

je naprodaj
na Bistrici pri St. Rupertu, (Dol.)

Cena po dogovoru.
Več se zve pri **Mariji Virant**, posestnici ravnotam
187 3-3

Lepo posestvo

je pod ugodnimi pogoji
na prodaj blizu Ljubljane, blizu župnijske cerkve; krasna lega z velikim sadnim vrtom; veliko gospodarsko poslopje. — Natančneje se zve pri občinskem uradu pri Devici Mariji v Polju. 166 3-3

Zavod za mebliranje in dekoracije

FRANC DOBERLET, Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 10. * Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste

od najnavadnejšega do najfinejšega.

Zaloga tapet, rolet, karnis za okna, zagrinjal,
1508 12 preprog.

Največja izbira

blaga za pohištvo

Enostavne in luksuriozne
ženitbene oprave,
solidno in poceni izvršene.

Dekoracije.

Oprava celih stanovanj,
hotelov in kopališč.

Kje? V prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2,
dobi vsakdo po najnižji ceni:

Molitvenike:

Presveto Srce Jezusovo. — Usnje K 1'80, zlata obreza K 2'40.
Spomin na Jezusa, usnje 70 h, zlata obreza 95 h.
Rafael, za odraslo mladino; platno K 1'50, usnje 1'60, zlata obreza K 2'—.
Jezus dobri pastir, usnje 72 h, zlata obreza K 1'—.
Odpustki (Sajovic), usnje K 1'80, zlata obreza K 2'20.
Sveti križev pot (Leon. a P. Mauricio) 80 h.
Srce ali spoznanje in zboljšanje človeškega srca. Usnje K 1'80, zlata obreza 2'40.
Filoteja. Usnje K 1'80, zl. obr. K 2'40.
Jezus na križu, moja ljubezen. Večja in manjša ter finejša oblika, od K 1'20 do K 2'20.
Zvonček nebeški. Usnje K 1'10, zlata obreza K 1'60.
Marija naša pomočnica. Usnje K 1'70, zlata obreza 2'20.
Sвета небеса s precej debelimi črkami. Usnje K 1'40, zlata obreza K 2'—.
dalje:
Vedno češčenje, v usnji K 2'40, z zlato obrezo K 3'20.
Kruh nebeški, v usnji K 1'80, z zlato obrezo K 2'40.
Pot v nebasa, za ude III. reda, v usnji K 1'80, z zlato obrezo K 2'40.
Dušni vodnik, z velikimi črkami, usnje K 2'—, z zlato obrezo K 2'60.
Večna molitev, v polusnji K 2'—, usnje K 2'40, z zlato obrezo K 3'—
in mnogo drugih v poljubni obliki in vezavi.

Devocionalije:

Barvani in beli kipi v poljubni velikosti: Srce Jezusovo, Srce Marijino, Brez. Spodetje, Sv. Anton, Sv. Frančišek Asiški in razni drugi do 1 m višine.
Enotno prirejene svetinje za moške in ženske **Marijine družbe** s trakovi, lepo in solidno delo.
Rožni venci v največji izbiri, od najfinejše do najcenejše vrste; leseni, koščeni, biserni, kokus in drugi; križci v poljubni izdelavi!
Jezušček praški, v razni velikosti, iz kovine in terra cotta, v lični izdelavi.
Tukaj so tudi vedno v zalogi najraznovrstnejše podobice s slovenskimi podpisi in molitvicami, 100 kom. od K —'70 do K 6.
Podobice **Pija X.** 100 kom. K 3'—.
Enako se dobé v največji izbiri podobe za okvir, oljnat barve, raznovrstne velikosti in cene.
V zalogi so tudi:
Križi s stojalom in brez stojala, leseni in kovinski, razne velikosti in cene.
Srebrne svetinje, raznovrstne po K —'90, 1'30, 1'70, 2'90 in višje.
Navadne svetinje iz aluminija: Srca Jezusovega in Marijinega, Naše ljube Gospe, čistega Spodetja itd. 144 kom. K 1'44 in višje.
Vsprejemne podobice za razne bratovščine itd.

Druge knjige in pisalne potreščine:

Papir, pisalni, pisemski vsakovrstne kakovosti in poljubnega formata, od najfinejšega do navadnega.
Albumi; razne knjige kot oznanična knjiga, knjiga za oklice, in mnoge druge; raznovrstne tinte, tuši in drugo ribeno orodje.
Zavitki za pisma in vizitke, šolski zvezki in druge šolske potreščine, kot ravnila, merila, krede, barve, razna peresa itd.
Navadni in fini peresniki, svinčniki, gumi arabicum, preparacije, šestila od navadne do najfinejše izdelave itd.
Okviri za risbe, podobice in fotografije, razni drugi okraski in nastavki iz kovine, lesa itd., sploh vsi v to stroko spadajoči predmeti.
V zalogi so tudi:
Stoletna pratika dvajsetega stoletja. (Dr. Gregorij Pečjak.) Mehko vezana K 1'30, pol platno K 1'80, pol usnje K 2'—.
Slovenska kuharica. (Magdal. Bleiweis.) Mehko vezana K 3'—, platno K 3'60.
Roza Jelodvorska. (Spisi Kristof Šmida.) Mehko vezana 60 h, pol platno 80 h.
Lurški čudeži. (Francoski spisal Henrik Lasér. Poslovenil Frančišek Marešič. — Vezano v pol platno K 2'—.
Odgovori na ugovore proti sveti veri; iz francoskega prev. A. M. Broš. 60 h, kart. 80 h.
Kratek poduk o sv. zakonu. (Janez Zabukovec.) Stane 70 h.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zguhe pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh **spekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni nasveti** za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnih**. 134 292